

Bibliografía e recursos na Rede para aprender sobre desprazamentos forzosos de poboación e vítimas de xenocidios

I. Bibliografía de consulta para o profesorado e alumnado de Bacharelato.

1. Ensaíos sobre Historia de Europa e do mundo no século pasado.

CASANOVA, J., 2020, *Una violencia indómita. El siglo XX europeo*, Crítica, Barcelona. En especial:

- Capítulo 5 (violencia sin fronteras) no que se describen as prácticas de limpeza étnica, xenocidio e violencia sexual.
- Epílogo (pasados fracturados, presentes divididos): apartado dedicado a memorias cruzadas.

FONTANA, J., 2011, *Por el bien del imperio. Una historia del mundo deste 1945*, Past & Present, Barcelona. Nomeadamente os seguintes apartados nos capítulos entre parentese:

- “Las consecuencias de la derrota: los sufrimientos de la población civil” (capítulo 1).
- “La tragedia del Líbano” (capítulo 12).
- “La internacional humanitaria” (capítulo 14).
- “Clinton y la cuestión de Palestina” (capítulo 15).
- “La otra cara de la crisis: la lucha por la tierra y por los alimentos” (cap. 18: una crisis global).

JUDT, T., 2008, *Posguerra, una historia de Europa desde 1945*, Taurus, Madrid.

En especial os apartados titulados “el legado de la guerra” e “justo castigo” e epílogo titulado “desde la casa de los muertos. Un ensayo sobre memoria europea contemporánea”.

NÚÑEZ SEIXAS, X., 2015, *Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945*, Ágora Historia, Crítica, Barcelona.

En especial o capítulo 6 (¿en paz con el planeta? Hombre y medio ambiente desde 1945), o capítulo 7 (las incertidumbres de un mundo multipolar: de la posguerra fría a la era global (1990-2015) e o epílogo (utopías sin clumplir e incertidumbres futuras).

2. Novelas para a lectura do alumnado e o traballo na aula con páxinas escolleitas.

COSTAS, Leticia, *Un animal chamado néboa*, Xerais Narrativa, Vigo. (relatos moi crús sobre mulleres no Lager. Impacta a adultos e adolescentes).

SAFIER, D., 2014, *28 días*, Seix Barral, Barcelona. (a difícil supervivencia das persoas recluídas no gueto de Varsovia, protagonizada por unha adolescente que procura sobrevivir cos seus familiares. Moi emotiva: impacta e aprenden con ela).

II. Documentais e películas argumentais para o traballo con secuencias na aula.

CAMINO, J., 2002, *Los niños de Rusia*.

Exilio republicano español, 1939-1978, Planeta de Historia.

Bibliografía e recursos na Rede para aprender sobre desprazamentos forzosos de poboación e vítimas de xenocidios

IGLESIAS, C., 2010, *Ispansi*.

Invisibles con documentais sobre desprazamentos de poboación, agresións sexuais no Congo e violencia contra os nenos na Guerra.

III. Recursos na Rede.

1. Guía dos contidos sobre persoas desprazadas e refuxiadas nos sitios virtuais de [ACNUR](#) e [ACNUR España](#):

- [Actuacións](#): emerxencias, crises humanitarias provocadas por conflitos, asistencia nos asentamentos de persoas desprazadas, etc.
- [Datos básicos](#) sobre desprazados forzosos e refuxiados no mundo actual.
- Descrición de [emerxencias](#) humanitarias no mundo actual.
- [Día mundial das persoas refuxiadas e garantías](#) de protección que deben ter.
- [Historia de ACNUR](#) e da [Convención de 1951](#) para a protección das persoas refuxiadas (podese descargar o texto completo).
- [Historias de persoas refuxiadas](#) con especial atención ás mulleres.
- Labor do [Alto Comisionado](#) da ONU e [actuacións de ACNUR](#) nos diversos continentes e, especificamente, programas que desenvolve [ACNUR en España](#).
- [Reportaxes especiais](#) sobre colectivos e persoas refuxiadas.
- [Videos](#) sobre colectivos refuxiados, asentamentos e historias de vida neses campos.

Ademais, na [bitácora de refuxiados do comité de ACNUR para España](#) podense consultar contidos que ilustran os seguintes temas:

- [A situación e os riscos para as nenas e os nenos desprazados forzosos](#) sin a protección dos seus familiares.
- As [consecuencias das guerras para as poboacións civís](#): desprazamentos forzosos, violencia e violacións para provocar éxodos masivos.
- As [condicións de vida nos campos de refuxiados na actualidade](#).
- [Experiencias reais e vivencias](#) de persoas refuxiadas dende a década de 1950 ata o presente.
- Os [dereitos dos seres humanos e os valores](#) que debemos defender.

2. Recursos abertos que ofrece ofrece o xornal *El País*:

- Monográficos sobre [refuxiados](#) e [desprazados](#) por conflitos ou [vítimas do cambio climático](#).
- Recurso interactivo que sobre os [refuxiados de Siria, África e América Latina](#).
- Recurso interactivo sobre os [refuxiados de Siria, África e América Latina](#).